

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Protesti proti krvavemu sodišču v Moskvi.

V včerajšnjem »Napreju« smo poročali o smrtni obsodbi ruskih socialnih revolucionarjev. Da pa bo vedel tudi naš proletariat, kako ogromnega pomena je ta dogodek, prinašamo proteste samo francoskih delavskih organizacij. Treba pa je pomisliti, da je protestiral proti smrtni obsodbi ves svetovni socialistični proletariat! Protestirali pa so tudi komunistični voditelji sami, izmed katerih navajamo ruskega pisatelja Maksima Gorkega, francoskega pisatelja Anatola Francea in Romain Rollanda, slavnega Henryja Barbussa, ki se je potegnil za ruske socialne revolucionarje v »Humanite«, glasilo francoske komunistične stranke, dalje Severino, boriteljico socializma v Franciji, in še cela množica drugih. Mi ne komentiramo posameznih mest, ker upamo, da si bodo sodrugi in bralci na jasnem z moskovsko obravnavo:

Socialistična federacija severne Francije je poslala ruskemu trgovskemu zastopniku Skobelevu sledeči brzojav:

V imenu berlinskega sporazuma in Kamenovih obljub po razpadu komisije devetorice:

v imenu proletarske enotnosti, za katere upostavitve bi izvrševanje smrtnih obsodb pomenilo nepremagljivo oviro:

v imenu ruske revolucije, ki se jej ne more ustreči s tem, da se ščuva sovjetski nasilstvu, ki bi uničilo ves njihov ugled v Evropi;

v imenu zakona; ker gre v obtožnem pismu za zločine, ki so, četudi so bili izvršeni, vsled amnestije iz l. 1919. oproščeni, in ker ni nobenega jamstva in ker bo vzbudila pravda in predpreiskava prepričanje, da se bo izvršil umor;

v imenu pravice, ki je živ izraz socializma, ki se je uprl Alfonzu XIII., ko je ta dal usmrtiti Ferrera, in ki je Vanzettija in Sacca v Ameriki rešil smrtne kazni, se priključuje severna frakcija socialistične stranke, ki pripada francoski sekciji delavske internacionale, boju proti pomagačem krvnikov. Pri tem se sklicuje na več sto svojih poslancev in na 100.000 glasov, ki jih je dobila pri zadnjih volitvah. Zvesta ostane svoji prošlosti, svojemu plemenitemu socialističnemu izročilu, katerega največja slava je neprestani boj pravice proti zločestim trinogom, proti gospodstvu samovolje in krvi. **Priključuje se tudi protestom svetovnega proletariata proti javnemu pripravljanju umora nad socialnimi revolucionarji, ki ga hoče izvršiti sovjetska vlada.** Povodom pretečega zločina apelira federacija na vest celega sveta.

Salangreau.

Zveza javnih delavcev v Franciji je odposlala sledečo brzojavko:

Zveza delavcev pri javnih poslih priporoča ruski vladi, naj se ne onečasti

v očeh svetovnega proletariata ter da naj ukine sodno komedijo v Moskvi. To, kar je razumljivo pri kaki kapitalistični vladi, postaja zločin za osebe, ki se sklicujejo na načela, zastopana po Karlu Marks, Engelsu, Liebknechtu, Jauresu. Upamo, da uvideva sovjetska vlada, da je že dosti storila za razkol v delavskem razredu in da ne bo zakrivila nobenega novega zločina, ki bi jo za vselej odtujil mednarodnemu delavskemu gibanju.

Zveza tekstilnih delavcev v Franciji je odposlala na moskovsko vlado sledeči brzojav:

Zveza francoskih tekstilnih delavcev se zgraža nad tendenčno pravdo, ki jo je uvedla ruska vlada proti ruskim revolucionarjem na podlagi izpovedb nekoga izdajalca. V imenu svojih 80.000 članov, zahteva Zveza francoskih tekstilnih delavcev **osvoboditev vseh revolucionarnih borilcev.**

Zveza francoskih delavcev za talne zgradbe, je brzojavila sovjetski vladi v Rusiji sledeče:

Tajništvo francoske narodne zveze delavcev za talne zgradbe protestira v imenu svojih članov z vso odločnostjo proti sramotnemu sodišču in preteči smrtni kazni za ruske socialne revolucionarje od strani boljševiških samodržcev. Zveza zahteva osvoboditev obtožencev in pozivlja delavce zaničevati volume in tiste, ki jih najemajo v zloglasne namene, ki jih obsoja celo človeštvo.

Predsednik Zveze francoskih poštinih in brzojavnih nameščencev je sklenil v svoji seji dne 26. julija, poslali sledeči brzojav na moskovsko sovjetsko vlado:

Splošna zveza poštinih in brzojavnih nameščencev protestira proti obravnavi ruskih socialnih revolucionarjev in se zgraža nad smrtno kaznijo, ki preti obtožencem.

Strokovna zveza severnih pokrajin je vložila priziv na ruskega trgovskega zastopnika v Parizu, Skobeleva:

Strokovna zveza severnih pokrajin pozivlja rusko sovjetsko vlado, naj ne uporablja proti svojim političnim nasprotnikom — socialnim revolucionarjem nobenih represalij. Te prvoboritelje ruske revolucije čisla ves mednarodni proletariat. Naj ostane predprava buržoazije, potapljači se v krvi svojih nasprotnikov!

Strokovna zveza v Chorrese ogorčeno protestira proti obsodbi, ki bi se naj izrekla na povelje boljševiških vladarjev proti ruskim socialnim revolucionarjem, ki jih voluni krivično obtožujejo najhujših zločinov. Zveza je prepričana, da se bo sovjetska vlada za vedno onečastila, če bo izrekla v svoji obravnavi smrtno obsodbo narekovano od maščevalnosti proti obtožencem, katerim se v resnici ne more nobena krivica dokazati. Zveza je tega mnenja, da naj sovjetska

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 10 Din, za inozemstvo 20 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 80 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

vlada, ki se smatra za delavsko vlado, mesto da se pokorava nagonom posameznih oseb, osvobodi socialne revolucionarje, ki že dolga leta trpe v sovjetskih zaporih.

Po nalogu strokovnih zvez v Correse: Rousseau.

Urad rudarske zveze v Pas de Calaisu je v imenu svojih 35.000 članov dne 22. julija odposlal sledeči brzojav na sovjetsko vlado v Moskvi:

Rudarji iz Pas de Calaisa protestirajo proti umoru nad socialnimi revolucionarji, ki ga pripravlja sovjetska vlada. Priključujejo se splošnemu protestu proti smrtni obsodbi prvoboriteljev revolucije in izjavljajo, da bo njih umor **onemogočil upostavitve** toli potrebne enotne fronte svetovnega proletariata.

Tajnik Henry Mallv.

Zveza francoskih stavbinskih delavcev je odposlala sovjetski vladi v Rusiji sledeči brzojav:

Zveza francoskih stavbinskih delavcev protestira proti sodišču za socialne revolucionarje, ki se vrši brez vsakega jamstva.

Federalni urad izvrševalne komisije.

Istočasno s to brzojavko je **Zveza francoskih stavbinskih delavcev** odposlala sledeče pismo na ruskega trgovskega zastopnika v Parizu, Skobeleva:

Cenjeni gospod! Smatramo kot svojo dolžnost, da skupno s tistimi, ki so sovjetski vladi že poslali svoje proteste, protestiramo proti nameravani smrtni obsodbi socialnih revolucionarjev, ki stoje sedaj pred moskovskim sodiščem. Mi protestiramo ne samo proti smrtni obsodbi, **temveč tudi proti obsodbi v zapor ali kaznilnico.**

Mi smo tega mnenja, da je nevredno vlade, ki se menuje proletarska, uporabljati proti svojim političnim nasprotnikom silo, zapor ali pa celo smrtno kazen. Ali naj spominjamo tako vlado na one francoske državljane, ki kot člani francoske komunistične stranke in kot pripadniki III. internacionale poyosod zahtevajo svobodno besedo in svobodne misli, svobodo za svoj tisk in za svoja dejanja, da bi stem preprečili proletarsko revolucijo v naši državi?

Vlada in sodišče ruske sovjetske republike se bosta pred vsem svetom onečastila, če bo v takih razmerah izrekla sodbo v smislu obtožnice. Javno mnenje je po doznavanju poročil v listih vseh struj prišlo do tega prepričanja, da se vrši moskovska obravnavna brez najmanjših moraličnih in gmotnih garancij za obtožence. Zaradi sestavljanja sodnega dvora je zelo verjetno, da razbremenilnih prič sploh niso pripustili k razpravi. Med obtožitelji sta dva uskoka, ki podpirata obtožbo; pri nas, pa tudi v vaši državi smatrajo take ljudi za izdajalce. Stenografična poročila o obravnavi se nahajajo v rokah sodišča, zagovornikom pa je pre-

Sokolski praznik.

Novinarska dolžnost nam ukazuje, da izpregovorimo par besed o sokolskem zletu. Prijatelje in nasprotnike moramo obvestiti o tem, kar se godi in pri tem moramo seveda tudi povedati, ali se nam zdi to prav ali ne.

Godi se nekaj velikanskega. To smo videli že pretekle dni in tedne, kajti Ljubljana je pridno popravljala in lepšala vse, kar je smelo biti prej leta polomljeno in umazano. Posebno pa vidimo to danes, ko gledamo te silne množice delavnega ljudstva, ki gre za lepo idejo, ki pa bo mesto te ideje na cilju našlo — polom.

Sokolstvo je demokratična ustanova. Če se oklepa danes samo imena demokracije in drvi čez drn in strn z »demokratsko« stranko, je pokazalo s tem, da tudi ono ni bilo zmožno ostati pri stvari, pri svojem bistvu.

Demokratizem ni mogoč tam, kjer odločujejo posamezniki, niti tam, kjer odločujejo zunanosti. Demokratizem je samo tam, kjer dela članstvo po svojem prepričanju, kjer išče v medsebojnih nasprotjih prave poti in se najdene prave poti tudi dosledno drži.

Koliko vpliva na vodstvo Sokola imajo telovadci? Kdo telovadi? Delavno ljudstvo. Kaj tlači to delavno ljudstvo najbolj? Druginja, davki, nezaposlenost, slab promet itd. Vidite, to delavno ljudstvo bo ostalo v par dneh brez moke, ker se kapitalisti med seboj pulijo za večje dobičke, ker v svoji dobičkaželjnosti drže državo v rokah in

ji ne dovolijo, da napravi red. Na pr. na železnicah, kjer se tovarni promet med Zagrebom in Belgradom kuja! Ko moke res ne bo, bomo krivi mi socialisti...

Vse to delavno ljudstvo ve, da nas tlači prevelika in predraga vojska. Vsi hočejo odpraviti to zlo — kot Sokoli pa na to pozabljajo. Eno so z armado! Kakor da bi hotela sokolska ideja teslesno nasilje! Reveži! Ta ideja je hotela zdravega človeka radi zdravega duha, ne radi dolge palice.

Ne maramo primerjati še za zdaj sokolstva s fašisti. Za zdaj. Opozarjamo pa na to, da je nevarnost tu, kajti tam, kjer dela članstvo tisto, kar mu ni všeč, je mogoče, da bo delalo jutri tisto, kar ga bolelo! Fašisti so tudi delavno ljudstvo, ki dela po tuji volji. Tovarne in domove razbija, pa misli, da si bo s tem pomagalo. Ubogo ljudstvo! Ubogi proletariat! Ubogi narod! Fašizem bo ugonobil Italijo, pazite, da ne bo kaj podobnega tudi pri nas! Če pride jutri na krmilo klerikalna vlada, bo prirejalo take slavnosti orlovstvo. Takrat — če ne prej — bo tekla lahko kri po fašistovskem receptu. Kri bratovska, prelita za koristi kapitalistov, ki vladajo pri sokolstvu in orlovstvu popolnoma enako, z namenom zaslepiti narod, da ne bo videl pijavk.

Ti pa, ki veš, kaj je razredna zvest, vsaj ti se ne daj zapeljavati. Niti za vero, niti za dom, niti za cesarja! Za delo in kruh gre naš boj!

Politične vesti.

+ V Zagrebu je prišel pred sodišče komunistični vodja Gjuro Lugarič, ki je ukradel iz delavske blagajne 42.000 K ter pobegnil iz Zagreba. Gjuro Lugarič je igral zelo važno vlogo med zagrebškimi komunisti. Bil je splošno znan kot velik sovražnik socialistov.

+ V Jugoslavijo je prišlo po »Pravdinem« poročilu več atentatorjev, ki bodo poskusili umoriti nekatere naše državniške.

+ Dokazi za ogromno socialno čutenje vladne radikalno - demokracarske klike. Dobili smo govor poslanca S. Brkiča ob priliki pretresanja bidžeta za socialno ministrstvo, ki ga imajo — to bi si moral vsak delavec zapomniti — slovenski liberalci ozir. njih duševni poglavar dr. Žerjav v najemu. Iz tega govora podajamo majhno sličico, ki bo silno jasno osvetlila delovanje te klike za delavstvo, katerega skuša s svojo »Samostojno unijo« pridobiti zase, da bi ji ob volitvah igralo ulogo znanega »štimsiharja«: »V bidžetu ministrstva notranjih zadev je postavka, ki določa »hrano in postržbo za 666 oficirskih, 1309 državnih in 1500 žandarmerijskih konj in za žandarmerijske konje še poseben dodatek, skupno 4.500.000 dinarjev«; dalje »za prehrano 900 službenih psov«, ki imajo brezplačno stanovanje in ledo ostanke v kasarnah, 1000.000 dinarjev; za podkovanje žandarmerijskih konj se potrosi 300.000 dinarjev — a za vse nezaposlene delavce v državi, ki jih je povprečno najmanj 20.000, izda jejo samo 500.000 dinarjev! Zato moram ugotoviti, da se za enega žandarmerijskega psa več izda kot pa za družino enega nezaposlenega delavca!»

+ »Ali hočeš, da te ubilem?« se pozdravljajo Tržičani, odkar je sodišče oprostilo bestialne morilce - fašiste tiskarja Müllerja. Socialistični listi pozivajo delavstvo, naj stopnjevano nadaljuje z razrednim bojem.

+ Pristaniški delavci v Anconi so se pridružili fašistom. Fašistovske čete sestavljajo delavci sami, taka je delavska zavednost v Italiji.

+ V Gradcu še vedno stavkajo delavci usnjarske stroke. Usnjarski millarderji se še niso udali. Delavci stavko nadaljujejo.

+ Konferenca socialističnega dijaštva iz Nemčije, Francije, Anglije, Bolgarije, Češkoslovaške in Avstrije je odpotovala v Moskvo protest proti smrtni obsodbi ruskih socialistnih revolucionarjev.

Konferenca zboruje v Salzburgu od 6. t. m. dalje. Udeležujejo se jo v obilnem številu tudi komunistični dijači.

+ V Elzas Lotringenu počenja francoski častniki neverjetne orgije. Nemškemu prebivalstvu so rekvirirali okoli 1000 avtomobilov, s katerimi delajo izleti v družbi s svojimi metresami. Teror je nepopisen. 10. t. m. so izgnali 250 domačinov.

+ Internacionalni rudarski kongres v Frankfurtu a. M. je sklenil, da bo v slučaju nove svetovne vojne proglasil sporazumno z amsterdamsko strokovno komisijo generalno stavko. — Kongres je sklenil še več važnih zaključkov, izmed katerih omenjamo, da ni hotel sprejeti v zvezo, rusko rudarsko zvezo, ker stoji na stališču III. internacionale.

+ Na Poljskem se je pred kratkim vršil drugi kongres Zveze strokovnih uni, ki spada k amsterdamski internacionali. Tajnik je poročal, da ima Zveza zdaj 1110 podružnic s 492.962 člani. Na kongresu je bilo 155 socialistov in 34 komunistov. Glede vprašanja enotne sronte so socialisti zavrgli predlog komunistov za enotno fronto iz razloga, ker je skupno delo s komunisti nemogoče. Kongres je sprejel resolucijo, ki obsoja militarizem Poljske kakor tudi ruski militarizem ter se izreka za narodno obrambo Poljske.

+ Zborovanja delavskih internacional v Evropi. — V prihodnjih treh oziroma štirih mesecih bo imelo pet mednarodnih delavskih političnih in strokovnih organizacij svoje zборе v Evropi. Odprava kapitalističnega sistema in preprečenje bodoče vojne sta glavni točki na programu teh petih internacional. — Dne 16. septembra bodo otvorili zborovanje dunajske Delavske enote ali takozvane politretje internacionale v Karlovih Varih na Češkem. Zastopanih bo petindvajset socialističnih organizacij iz ravno toliko držav. Hrbenica te organizacije je avstrijska socialistična stranka, potem stranka neodvisnih socialistov v Nemčiji in neodvisna delavska stranka v Angliji in socialistične stranke v Švici, Franciji in Združenih državah. — Prvi teden v oktobru se bo vršil kongres druge socialistične internacionale v Hamburgu na Nemškem. Druga internacionala vključuje Labor party v Angliji in socialiste v Nemčiji, Belgiji, Švedski in v nekaterih drugih manjših državah. — Dne 25. oktobra bodo otvorili v Moskvi drugi kongres Rdeče mednarodne zveze strokovnih uni (strokovna veja tretje internacionale). Dne 7. novembra, na dan petletnice sovjetske revolucije v Rusiji, bodo pa otvorili četrti kongres tretje internacionale, ki v Moskvi. Na junjski seji širšega izvrševalnega odbora tretje internacionale, ki je sklical četrti kongres, je bilo 59 delegatov iz 25 držav kakor poroča »Rote Fahne« v Berlinu. Države, v katerih ima kommunistična internacionala moč, so Rusija, Nemčija, Bolgarija, Francija, Italija, Čehoslovaška in Norveška. Na omenjeni seji so bile sprejete v internacionalo, komunistične stranke v Kanadi, na Irskem in na Reki. — Prve dni decembra se bo vršil v Amsterdamu protivoini kongres Mednarodne zveze strokovnih uni ali takozvane amsterdamske internacionale. Na ta kongres so povabljene vse delavske strokovne, politične in pacifistične organizacije brez ozira kam spadajo. V amsterdamski internacionali je organiziranih približno 25 milijonov članov.

+ Nizozemska delavska zveza, ki stoji na skrajni levici, je odklonila pristop k moskovski internacionali z 5880 glasovi proti 4404 pri 10.476 glasujočih.

+ Na mednarodni konferenci cerkvene svetovne zveze za pospeševanje internacionalnega sporazuma je govoril predsednik Soynton o po-

povedano, napraviti si lastna stenografična poročila. Trije zagovorniki so odložili svoje mesto, ker so prišli do tega prepričanja, da je v takih razmerah vsak zagovor nemogoč.

Tudi mi se smatramo za revolucionarje, toda če se imenujejo tako ti ljudje, ki hočejo postaviti vlado, ki je slična kakšni avtokratični ali še hujši, potem bo seveda večina revolucionarjev odklonila propagirati tako strašno diktaturo, kakršna gospoduje v Rusiji, po poročilih, ki smo jih dobili.

Sovjetska vlada, katere člani so večinoma živeli v Franciji, mora upoštevati, da so bile strastne simpatije delavskih mas v zapadnih deželah, pridobljene od revolucionarjev vseh struj. Nai sovjetska Rusija celemu svetu dokaže, da je boljša in bolj velikodušna, kakor ta vlada, ki drži trdovratno v zaporih mornarje brodovja iz Črnega morja in razne druge žrtve.

Samo na ta način bo sovjetska vlada pospeševala ljubezen do revolucije. Če pa bo drugače ravnala, ne glede na dolžnosti, ki jih je v Berlinu sprejela, bo revolucionarni ideji kot taki zavdala smrtni udarec.

Razen vseh teh protestov so še naslednje zveze poslale protestne brzojavke v Moskvo: Narodni svet zveze francoskih mornarjev, Tajništvo zveze sanitarjev, Zveza državnega parobrodarstva, Zveza železničarskih zadrug severnih pokrajin, Glavna zveza pariških bolniških stražnikov, Zadruga plinaren v Libouren, Zadruga delavcev za talne zgradbe v Flout, Zadruga krojačev in šivilj v Sien-ski pokrajini. Vsega skupaj so do 30. julija iz Pariza v Moskvo poslali: 14 protestov delavskih zvez, 15 strokovnih zvez in 5 političnih organizacij. Skupno število delavcev, ki so se v Franciji priključili tem protestom, znaša do sedaj okoli 400.000.

trebi pobijanja vojnih fendenc. V tem oziru naj bi spregovorila katoliška cerkev, ki naj bi pričela s propagando v Kristusovem imenu. Govornik je poudarjal potrebo splošne svetovne konference proti vojni in se je zahvaljeval ameriški predsedniku Hardingu za sklicanje washingtonske konference. Pred Sovntonom je govoril Charles J. Jefferson iz New Yorka, potem ko so opravili duhovni velikaši svečano službo božjo. Tudi ta govornik je zahteval v Kristusovem imenu, naj prenehajo narodi z oboroževanjem. Omenjena konferenca je nečuvstvena komedija, ki si jo dovoljujejo katoliški mogotci. Opozorjamo ob tej priliki na številna pastirska pisma papeža Benedikta XV. v katerih je rotli duhovne predstojnike in vernike, naj blagodejno upliva na svoje vernike, zakaj »velika kazen božja je prišla nad narode«. Ta pisma so bila naravnost pesniška, toda za odstranitev vojne niso niti toliko naredila, kolikor je za nohtom črnege. Kristusov cilj je bil, ustvarjati svetovni mir, zabranjevati umor narodov itd. Papež bi bil moral nastopati proti vojni s pridigami, cerkvenim izobčenjem, predvsem pa s prižnice, kar bi bilo brezprimerno boljše, kakor pa moliti. Papež Benedikt XV. je baže rekel na smrtni postelji: »Radi damo svoje življenje za svetovni mir!« Toda ravno ta papež se je izkazal za mozička, ki je tako plesal, kakor je hotela kapitalistična internacionala. Papež bi moral izpregovoriti: »Zaukazujem katoliški duhovščini vseh dežel, preklinjati vojno in vsem vladarjem odpovedovati blagoslov in svojo podporo. Kot papež vam prepovedujem moliti za vojno. Tudi vam prepovedujem imenovati vojno »kazen božjo« ali »preizkušnjo«, ki zadene večinoma nedolžne, tedaj Kristusove prijatelje. Zaukazujem nadalje strogo ravnati se po Kristusovi zapovedi: Ti ne smeš ubijati! Zaukazujem, naj poznaajo katoličani samo eno domovino: domovino svojega Gospoda, ki je rekel: Moje kraljestvo ni od tega sveta!« Črna internacionala dela pa ravno narobe, zato pa so tudi njeni polizkusi, ki jih nikakor ne moremo smatrati za resne, glas vpiljočega v puščavi.

+ Klavna obramba. Radek in Buharin, bivša zastopnika tretje internacionale na berlinski konferenci, sta obelodanila odprto pismo na voditelje angleškega delavstva, Mac Donald, Hendersona in Shawa s pozivom, naj angleška Labour party protestira proti smrtni obsodbi dveh mladih Ircev, ki sta ustrelila maršala Wilsona. (Irci so medtem že obesili. Opomba uredn.) »Pričakujemo — se glasi odprto pismo — v kratkem vašo brzojavko, ki nam bo sporočila, da ste pozvali delavci v Angliji na generalno stavko, da preprečite krvniku angleškega imperializma umor irskih republikancev, ki se bojujejo za svobodo irskega ljudstva. Naslovili ste na nas zahtevo, da ne smemo usmrtiti teroristov in socialnih revolucionarjev; zdaj mi apeliramo na vas in na vse stranke druge internacionale, da izveš najmočnejši pritisk na angleško vladno z namenom, da bodo obsojenim Ircom podelili pravico. Pričakujemo od vas, da boste izvojevali za predstavnik tretje internacionale pravico prisostvovanja pri novi obravnavi.« Pismo obeh predstavnikov tretje internacionale je zelo zmešano. To pa zaradi tega, ker je vendar znano, da je v Rusiji proletarijat na krmilu, medtem, ko vlada v Angliji še vedno reakcija. Prezreti pa tudi ne smemo dejstvo, da sta omenjena Irca bila — morilca, medtem ko niso mogli komunisti svojim največjim sovražnikom — socialnim revolucionarjem dokazati drugega, kakor da so bili drugega političnega naziranja. Jasno pa je, kakor boli dan, da bi morali že davno v vseh državah prenehati s smrtnimi obsodbami, ki so za človeštvo nečuvstvena sramota.

+ Angleška delavska stranka se veča. Ob priliki naknadnih volitev v srezu Ponthipread je dobil delavski kandidat 16.630 glasov. Leta 1918, je v tem srezu zmagal meščanski kandidat s 13.327 glasov proti 10.152 proletarskih. Labour Party je torej tukaj napredovala za tretjino prejšnje moči. V srezu Goower je delavska lista že 1918, leta zmagala z 10.109 glasov proti 8535. Sedaj pa je pri naknadnih volitvah dobila 13.296 glasov. Te številke pač lepo predočujejo, kako raste moč proletarskega gibanja na Angleškem, da si tamošnja delavska politika razen ogromnih stavek ne pozna radikalnih bojnih sredstev. Sploh je Labour Party pri naknadnih volitvah povečala število svojih mandatov v spodnji zbornici za 14 novih, tako da jih ima namesto prejšnjih 60 že 74.

+ V Londonu pričakujejo vsled nepopustljivosti Poincarreja, ki noče odnehati od francoskih zahtev napram Nemčiji, razpad antante. Francoski ministrski svet je ponovno sklenil, da se mora Poincarre držati Londona, ki so mu jih dali pred odhodom v London.

+ Ameriški predsednik Harding bo do 20. septembra odločil o usodi 86 političnih jetnikov, katere je obdržal v zaporu, ker so se izrekli med svetovno vojno proti vojni. Pri njem se je oglašilo odposlanstvo, ki mu je izročilo prošnjo za pomilostenje z okoli 300.000 podpisov. Morris Hillquit, ki je govoril za socialistično stranko, je

povdarjal, da je splošno razširjeno mnenje, da se jetniki, ki so večinoma člani organizacije političnih delavcev, zaradi tega ostali v ječi, ker so revni in ponižni in ker imajo malo vplivnih prijateljev. Pomilostenje, da bi izbrisalo ta vtis.

+ Amerika je dovolila Poljski kredit v znesku 50 milijonov dolarjev.

Dnevne vesti.

Sprejemanje strank pri ministru za socialno politiko. V ponedeljek, dne 14. t. m. bo g. minister za socialno politiko dr. Gregor Žerjav ob priliki uradovanja pri pokrajinski upravi v Ljubljani sprejemal tudi zasebne stranke in sicer v predsedstvenih prostorih pokrajinske uprave v času od 11.—13.

Pesnik — ubijalec. Začetkom tega meseca so zaprli v Draždanah ubijalca Blumea. Njegova posebnost je obstojala v tem, da je napadal pošne raznašalce denarja ter jih ubijal in jim jemal denar. Dalj časa niso vedeli, kdo da je zločinec, mislili so, da je zelo verjetno, da izvršuje te zločine zelo dobro organizovana razbojniška četa. Med tem so pa odtiski prstov na steklu v bližini umorjenega poštarja dali ključ za to skrivnost, ki je kot morilca razkrinkala Blumea. V zadnjem času se je izdal kot pisatelj dram in živel pod imenom Erich Eilers. V poteku preiskovanja se je dognalo, da je to njegovo ime krivo, da pa je res pisatelj, ker se mu je lani posrečilo uprizoriti neko svojo dramo. Igra se je imenovala »Simili« in se je prvič igrala s precej dobrim uspehom v Draždanah na Albertovem gledališču. Razen te drame jih je napisal še več, ki pa niso imele te sreče da bi prišle na oder in da bi jih svet spoznal po pisatelju Eilersu, temveč še le po ubijalcu Blumen. Blume je nezakonski otrok neke Holandinke. Dopršil je srednje šole in potem zelo čudno živel. Nekat časa je bil v Berlinu posestnik trgovine s smodkami. Ko mu je trgovina propadla, je šel v Pariz in se tam bavil s slikanjem dekoracij. Tudi v Londonu je živel kot pisatelj in slikar. Dosedaj so mu dokazali tri slučaje umorov nad poštarji. Blume jih ne taj, samo to pravi, da ni imel poma-gačev.

Ljubljana.

Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« v Ljubljani, naproša vse športne klube, da naslavljajo vse dopise le pod naslovom »Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« v Ljubljani, kavar-na Prešeren. — Odbor.

Osrednji urad Državne borze dela v Ljubljani naznanja, da se je s svojo podružnico iz prejšnjih prostorov v Gradšču št. 4 preselil v poslopje mestnega magistrata (pritličje, nasproti Zglaševalnega urada) Mestni trg, kjer bosta od-slej naprej uradovala.

Borza v Ljubljani. Sporočajo nam, da se v kratkem otvori v Ljubljani borza za blago in vrednote ter menda tudi za valute. Pripravljala dela so v polnem teku. Z veseljem beležimo to vest, kajti borza bo za naše trgovstvo, industrijo in za narodno gospodarstvo sploh prevažnega pomena. Začasno tajništvo sploh prevaž-posluje v Ljubljani, v hiši Slovenske banke, Can-karjevo nabrežje, t. nadstropje (vhod za vodo). Uradne ure vsak dan od 16.—18.

Celje.

Vredno, da zabeležimo. Ne zamerite nam, da vedno »Novo Dobo« po zobeh vlačimo, ali ne moremo si kaj, da ne bi ugotovili sledeče: Naši ljubi demokrati so vpregli vse v boj proti socializ-mu, kot da bi bili razbojniki. V občinskem svetu so se nam posmehovali, napadali, ignorirali, v »Novi Dobi« so nas povikali z gnojnico. Ni čuda. Trdo kožo imamo. V nedeljo je marširala skozi Celje večtisočglava množica, »Novi Dobi« je sa-po zaprlo in sedaj molčijo. Kot paglavčki v šoli, kateri se ustrašijo debele palice. G. Šimic, zo-pet material za dvadnevno študijo.

Črna deska. Tista zloglasna Umeggova je v svoji posestniški domišljiji tako predrzna, da je s silo vdrla v stanovanje s. Karmelja in mu pre-metala mobiljo, češ, da se bo umahnil. Jo peče. Saj je sama rekla, da lahko dobi za tisto sobo 500 K mesečno. Ali ni to veriženje? Sicer si pa stanovanjska oblast ne pusti kratiti pravice in bo Umeggovo primerno podučila.

Maribor.

Še vedno se najde kak prostor za nepotreba-na krvoseška bančna podjetja, zato pa ne gre, da bi se v mestu, ki ima socialistično večino do-gajali slučaj, da bi se revna družina, ki stanuje že dve leti z vsem mobilijarom v neki veži, se-daj na ljubo nekemu hrvaškemu denarnemu podjetju preselila iz veže v park pod milo nebo! To se godi z družino Cafutova v veži na Mai-strovj ulici št. 2. Ta družina mora takoj dobiti primerno stanovanje, da bo enkrat konec tega stanovanjskega škandala. Kar niso bile sposobne

napraviti prejšnje občinske oblasti, naj popravi-jo sedanje in zlasti naš občinski klub naj vzame to zadevo v svoje roke.

Zopet povišanje! Južna železnica naznanja, da bo 15. t. m. ponovno povišala tarife za osebe in blago, kar bo še pravočasno objavila. Komaj par tednov je tega, kar je južna železnica svoje tarife povišala za 50 odstotkov in že ni ž njimi več silita. Ali nas misli družba povesti do tistih cen, kakor jih imajo v Avstriji? Vožnja iz Mari-bora v Ljubljano stane že danes krog 150 K. III. razred — kam pa naj še pridemo? Vprašali bi južno železnico, koliko je dala v tem času poviška svojim uslužbencem, za koliko je v tem času izboljšala gladno življenje svojih delavcev u. pr. v mariborskih delavnicah! Nič se še ni pobrigala za svoje izkoriščanje. Še spomni se ne nanje! Kvečjemu takrat, kadar jih je treba brez navedbe pravih vzrokov pometati na ce-sto. In slišali smo, da strojevodjem še vedno ni izplačala sklenjene kilometrine, čeprav je to ce-lo nič manj reakcionarna državna železnica že davno storila!

Sancta simplicitas! »Nazadnjaški klerikali-zem!« da bomo vzklili, pravi »Straža«, ko bomo brali, da je neka francoska akademija pa-tagonskega misionarja imenovala svojim častnim članom in ga dekorirala z zlato medaljico za njegova raziskovanja o nekem indianskem ple-menu. Naivnost taka, da nam priporoča, naj gre-mo iskat klerikalno nazadnjaštvo v daljino Pata-gonijo! Mi se bomo ustavili rajši kar v Parizu, kjer so razne najslavnejše akademije imenovale že nešteto socialističnih veleumov svojim naj-častnejšim članom, med njimi tudi starega Ana-tola Franca, ki ga je te dni »sveta stolica« za-voľo njegovih nedosežnih literarnih del in zavoľo njegovega socialističnega pacifizma izobčila iz cerkve, njegove knjige pa zapisala na indeks »proklete literature«...

Iz strok. gibanja.

V tovarni vagonov, v Brodu na Savi, je iz-bruhnila splošna stavka. Pozivamo vse kovinarje in drugo delavstvo, naj ne potuje tja, dokler ne javimo. Vse delavsko časopisje prosimo, za po-natis te notice.

Težkoče z zamorskimi kralji v Parizu. Ne-kaj zamorskih poglavarjev iz francoskih kolonij v Afriki, med katerimi so trije avtentični kralji, je te dni posetilo Pariz. Po poročilu pariškega »Journala« so dosedaj stali francosko vlado, ki jih je poklicala, za časa potovanja v Pariz nad 600.000 frankov. Sedaj jih je vlada namestila v Parizu v nekem starem javnem poslopju. Tu lahko žive po svojih afriških običajih, da n. pr. jedo sedeči na tleh in da lučajo ostanke jedi pre-ko svojih ramen. Nekateri pa so, navajeni na razkošje v svojih bogatih šotorih, energično pro-testirali proti temu. Ko je v zadnjih dneh nasto-pil mrz, se je eden pritožil, da ga sebe, a voja-ška uprava mu je podarila navadno vojaško sra-ko, ki jo je zamorec sprejel očividno nezadovo-ljen. Ti zamorski poglavarji so po večini musli-mani ter nikdar ne pozabijo vršiti obredov, ki jih jim vera zapoveduje. Nekega dne je eden teh muslimanskih črncev posetil nekega generala. Okoli 4. popoldne bi bil moral opraviti svojo molitev. Zato je prošil, naj ga popeljejo v sobo, ki ima okna proti vzhodu. Musliman pa mora pri molitvi klečati na zemlji. Ker je bila soba parketirana, je bil general v začetku v zadregi, pa se je hitro rešil iz nje ter nasopal po parketu pesek iz pljuvalnika. Črni poglavar pa se je spustil na pesek in povsem zadovoljen opravil svojo molitev.

Delavec brez delavskega časopisja je kakor vojak brez puške. Zato naročaj-te in širite svoje glasilo »Naprej«!

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Najcenejša narodna jed
so testenine

„Pekatete“

zdelane iz samega zdroba jeklene pšenice, vsebujejo najplemenitnejše dele zrnja. Zato so najbolj redilne, pri izvrstnem okusu. Iz istega vzroka, ker izdelane iz samega zdroba, se pa tudi najbolj nakuhajo, tako da dosežejo do trikratni volumen ne-kuhanih.

Ali ste že okusili

„L U K U L“ ???

naš prvi edini domači juhini izvleček (zabela), kateri

Zahtevajte v vseh trgovinah!

prekosi

Ne pošiljajte našega denarja v tujino!

vsled izdatnosti okusa in cene vse druge izdelke.

Izdeluje: „L U K U L“, družba z omejj. zavezo, Ljubljana.

POTNIKI V AMERIKO! UNITED-AMERIKAN-LINES-INC.

prevaža potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:
HAMBURGA SOUTHAMPTONA CHERBOURGA v NEW-YORK.

Vozne liste ter vsa potrebna pojasnila izdaja:

SIMON KMETEC, zastopnik za Slovenijo,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

RUPERT JEGLITSCH **FRANZ FRANGESCHA NASLEDNIK**
trgovina železnine in zaloga ribarskega orodja
Gospeska ulica 11. **MARIBOR** Gospeska ulica 11.

Kopalna sezija!!

Kopalne kostume, hlače, frotir-
plašče, čepice, plavalne pasove
itd. priporoča

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

Modele čevljev

v celih serijah iz lepenke, po
modernih kopitnih oblikah ali
amerikanskih oblikah izrezane,
dobavlja za tovarne obuval in
čevljarje. Apartne, elegantne
oblike. Velikanska izbira novitet
za vsako sezijo.

Zgornje dele

izdelujem iz materiala dopo-
slanega mi od naročnika, prvo-
vrstno, hitro in po ceni. Po-
sebna delazmožnost v monti-
ranju zgornjih delov za

tovarne obuval.

Nakup, reparatura in prodaja
čevljarskih strojev.

Zahtevajte prospekte od
Ralph F. Richter,
Subotica VI.

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, meha-
nične izdelave obuval. Zahte-
vajte prošpekt.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo I. delavske pekarnе v Ljubljani, Kolezijska ulica 4, ki je najboljši.

V Ljubljani in okolici se prodaja v vseh prodajalnah, ki so označene s tozadevnimi napisi.

Stavbena in gostilniška zadruga „Delavski dom“ v Trbovljah, r. z. z. o. z.

sporoča svojim članom, da toči dobra **dolenjska, bizeljska in ljutomerska**
izbrana vina, kakor tudi vedno **sveže pivo** v sodčih in steklenicah, vedno
po konkurenčnih cenah.

VLOGE obrestuje po čistih 4½ %. Vloge so znašale 31. dec. 1921
K 592.971.17, rezervni delež K 29.022.19. Blagovni promet v letu 1921 pa je znašal
K 1.820.617.51.

Clan postane lahko vsakdo, ki plača K 50.— in vpisnino 50 vin.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo vporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
vporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15-II.

Delniška glavica
K 50.000.000.

Rezerve
okroglo K 45.000.000.—.

Sprejema vloge na knji-
žice in tekoči račun proti
ugodnemu obrestovanju.

Prodaja srečk
razredne loterije.

Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papirjev, financira
erarične dobave in dovoljuje
vsakovrstne kredite.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Brzojavni naslov: Banka. — **v Ljubljani.** — Telefon št. 261 in 413.

Podružnice:

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Ptuj in Brežicah.